

WYBORY SAMORZĄDOWE 2018

RAPORT Z OBSERWACJI GŁOSOWANIA 21 PAŹDZIERNIKA

PODSUMOWANIE AKCJI OBSERWUJEMY WYBORY

- Pierwsza tak duża obywatelska obserwacja wyborów od 1989.
- Polegała na obserwowaniu przebiegu głosowania i liczenia głosów przez losowo wybrane obwodowe komisje wyborcze.
- Przeprowadzona przez ponad 600 wolontariuszy zgodnie z przygotowaną przez ekspertów metodologią.
- Zorganizowana przez: Akcja Demokracja, Fundację Batorego Kampanie Przeciw Homofobii, Komitet Obrony Demokracji i Watchdog Polska.
- Wyniki reprezentatywne dla terenu całej Polski
- 76% bardzo wysoki zwrot informacji – Z wylosowanych 300 obwodów, do systemu wpłynęły dane z 240.
- Zgromadzony materiał pozwolił na opracowanie raportu z wnioskami i rekomendacjami. Obserwacje rzetelne i konkretne.
- Akcja udana dzięki wielkiemu zaangażowaniu i poczuciu odpowiedzialności obserwatorów-wolontariuszy.

WYNIKI OBSERWACJI

- w 64% lokali wyborczych problemy z tajnością głosowania
- w 76% lokali wyborczych okresowy brak miejsc do głosowania
- W 19% obserwacji odnotowano przypadki wnoszenia kart do głosowania z lokalu (głównie z powodu tłoku)
- 1 godzina 20 minut – średni czas przekazywania materiałów z komisji „dziennej” przeprowadzającej głosowanie do „nocnej” (liczącej głosy). Odnotowany rekord to 6 godzin
- w 33% obwodów członkowie komisji liczyli głosy w podgrupach
- w miastach 1/3 komisji obwodowych działała w składzie minimalnym 5-6 osobowym
- 45% komisji miało problemy z interpretacją ważności głosu, dotyczyły one jednak zwykle pojedynczych przypadków
- 50% komisji zakończyło pracę do 5:50 rano. Komisje 5-6cio osobowe w dużych obwodach połowa komisji pracowała dłużej niż do 8:00 rano, jednakże kilka procent komisji pracowało dłużej niż do południa
- W 48% lokali żaden z członków komisji nie pełnił funkcji „strażnika urny” (miał pilnować, aby wyborcy wrzucali karty do urny tak, aby nie ujawniać na kogo głosowali).

WYBORY SAMORZĄDOWE 2018

RAPORT Z OBSERWACJI GŁOSOWANIA 21 PAŹDZIERNIKA

REKOMENDACJE

- Organizacja lokali wyborczych w pomieszczeniach dostosowanych wielkością do liczby osób uprawnionych do głosowania
- Odejście od przezroczystej urny
- Sekcja rekomendacje do zmiany – bez problemów tylko wybite rekomendacje
- Udoskonalenie procesu szkolenia członków komisji. Szkolenia powinny obejmować nie tylko kwestie formalne, ale również metodykę i organizację pracy komisji. Materiały szkoleniowe należy adresować do „przeciętnego” odbiorcy. Potrzebne są proste w użyciu i dostępne on-line poradniki, instrukcje, checklisty, FAQ.
- Odejście od systemu dwóch komisji obwodowych. Powrót do jednej komisji przeprowadzającej głosowanie i liczenie głosów w danym obwodzie, ale przy wprowadzeniu możliwości rotacyjnej pracy jej członków.
- Wsparcie organizacyjne dla komisji obwodowych, m.in. wyposażenie ich w wystandaryzowane opakowania (koperty, kartony), które umożliwią sprawne spakowanie, oznaczenie i zabezpieczenie materiałów po wyborach
- Zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc umożliwiających tajne i w miarę wygodne głosowanie (konieczne uwzględnienie rozmiaru kart do głosowania).
- Powrót do starej definicji „krzyżyka” czyli znaku określającego kiedy głos jest ważny (dwie przecinające się linie) oraz do zakazu dopisków w obrębie kratek.